

Република Србија
Град Београд
Градска општина Гроцка
Одељење за финансије,
привреду и друштвене
делатности
Број : 402- /
Дана 01.03.2024.

ГРОЦКА
www.grocka.rs

Булевар Ослобођења 39
11306 Гроцка
Тел.(011)8501-221;8501-312;
8501-609
факс(011)8501-763;8500-913
ПИБ 101552934
МБ 07030495

На основу члана 16 (с 7) Закона о буџетском систему (Службени гласник РС“, број 54/2009,73/2010,101/2010,101/2011,93/2012,62/2013,,63/2013 –исп, 108/2013,142/2014,68/2015-др, закон,103/2015,99/2016,113/2017,95/2018,31/2019,72/2019,149/2020,118/2021,138/2022 и 92/2023), орган надлежан за буџет ГО Гроцка, Одељење за финансије , привреду и друштвене делатности , доноси

ПЛАН ПОСТУПНОГ УВОЂЕЊА РОДНО ОДГОВОРНОГ БУЏЕТИРАЊА У ПОСТУПАК ПРИПРЕМЕ И ДОНОШЕЊЕ БУЏЕТА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ГРОЦКА ЗА 2025. ГОДИНУ

У складу са дефиницијом родно одговорно буџетирање представља увођење принципа родне равноправности у буџетски процес, што подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности.

Сходно члану 16 (с 7) став 1. Закона о изменама и допунама Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему (Службени гласник РС“, број 103/15 број , 72/2019, 149/2020 ,92/2023), до 2025. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти.

Увођење родно одговорног буџетирања подразумева да буџетски корисници укључе у своје финансијске планове принцип родне равноправности. Такође, увођење родно одговорног буџетирања у програмски модел буџета подразумева да принцип родне равноправности буде садржан у програмској структури који примењују буџетски корисници.

Планом поступног увођења родно одговорног буџетирања за кориснике буџетских средстава ГО Гроцка за 2025.годину, поступно се уводи родно одговорно буџетирање код корисника буџетских средста ГО Гроцка, и то код: Управе ГО Гроцка, путем дефинисања родне компоненте, односно родних циљева и индикатора у оквиру 4 програма и то:

- Програм 3- Локални економски развој
- Програм 9- Основно образовање и васпитање
- Програм 11-Социјална и дечја заштита

- Програм 14-Развој спорта и омладине.

1. Увођење родно одговорног буџетирања у поступку припреме и доношења буџета за 2025. годину, утврђје се према Плану приказаном следећом табелом:

Редни број	НАЗИВ БУЏЕТСКОГ КОРИСНИКА	НАЗИВ ПРОГРАМА (број и назив програма у складу са униформном програмском структуром буџета ЈЛС утврђеном у 2023. години)
1.	Управа ГО Гроцка	Програм 3 – Локални економски развој
		Програм 9 – Основно образовање и васпитање
		Програм 11- Социјална и дечја заштита
		Програм 14- Развој спорта и омладине

Родна анализа расхода и издатака са становишта потенцијалног доприноса родној равноправности спроводи се у складу са критеријумима за процену релевантности програмске активности/пројекта изабраних за уродњавање.

На основу родне анализе наведени корисник буџетских средстава треба да формулише најмање један родно одговорни циљ у оквиру програма из тачке 1. овог плана за које су одговорни као и у оквиру програмских активности и/или пројекта које спроводе. Корисници буџетских средстава треба да формулишу за постављање циљева одговарајуће индикаторе који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца, тако да сви индикатори који се односе на лица буду разврстани по полу.

Бројеви и називи програма из овог плана, могу се мењати само у смислу усклађивања са одговарајућим бројевима и називима програма сходно списку униформних програма и програмских активности јединица локалне самоуправе утврђених за 2024.годину.

У постављању циљева и примени програма, односно програмских активности и/или пројекта корисници буџетских средстава треба да користе релевантне националне и локалне стратегије и анализе за родну равноправност као што је Стратегија одрживог развоја туризма општине Гроцка за период од 2020.-2025.године и Стратегија развоја цивилног сектора општине Гроцка за период 2021.-2025.годину. Закон о равнопавности полова („Сл.гласник РС“ бр.104/2009) и Закон о забрани дискриминације („Сл.гласник РС“ бр.22/2009 и 52/2021).

2. Послове координације активности у области техниче и стручне подршке увођењу родно одговорног буџетирања спровешће Одељење за финансије, привреду и друштвене делатности у сарадњи са релевантим институцијама надлежним за увођење родне равноправности.

3. Сви буџетски корисници подстичу се да у поступку израде програмског буџета кроз програме, програмске активности и пројекте у оквиру својих надлежности, припремају индикаторе/показатеље који се односе на лица тако да они буду разврстани по полу.
4. Саставни део овог плана чини Упуство за увођење родно одговорног буџетирања
5. Овај план објављује се на интернет страници ГО Гроцка и доставља се свим буџетским корисницима градске општине.

РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА ЗА ФИНАНСИЈЕ,
ПРИВРЕДУ И ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Мировић Драгослава дипломирани економиста

УПУСТВО ЗА УВОЂЕЊЕ РОДНО ОДГОВОРНОГ БУЏЕТИРАЊА

Као и Град Београд и Градска општина Гроцка ће доследно спроводећи политике које доприносе јачању интегритета буџетског система, настојати да оствари све Законом утврђене буџетске циљеве. У наредном периоду посветиће се посебна пажња алокацијској ефикасности која подразумева распоређивање средстава буџета са циљем унапређења родне равноправности. Родно одговорно буџетирање управо доприноси побољшавању принцип ефективности и транспарентности на којима се буџет мора заснивати а такође, овакав начин буџетирања омогућава бољи увид у користи које жене и мушкарци имају од буџетских политика.

Правни основ

На основу предлога Одељења за финансије, привреду и друштвене делатности један корисник средстава буџета ГО Гроцка чини прву групу буџетских корисника који уводе елементе родно одговорног буџетирања у своје предлоге финансијских планова за 2024.годину са пројекцијама за наредне две године у оквиру два предложена програма из униформне програмске структуре коју примењује ГО Гроцка. Овај корисник средстава буџета ГО Гроцка треба да у свој предлог финансијског плана за 2025. годину са пројекцијама за наредне две године уведе елементе родно одговорног буџетирања како у одређене програме тако и у програмске активности и/или пројекат које спроводе из оквира предложена три програма.

Наведени корисник средстава буџета градске општине у обавези је да у свој финансијски план на нивоу програма, програмских активности и/или пројекта обезбеде:

-формулацију јасног циља који доприноси унапређењу равноправности између жена и мушкараца,

-формулацију бар једне активности у оквиру програма, програмских активности и/или пројекта која ће допринети постизању циља унапређења равноправности између жена и мушкараца у одговарајућим програмима,

-да сви индикатори који се односе на лица буду разврставни на жене и мушкарце.

Уз сажет назив изабраног циља потребно је дати кратак опис користи програма за жене и мушкарце.

Приликом описа сврхе програма, односно програмске активности/пројекта потребно је навести и утицај на унапређење родне равноправности.

Приликом навођења правног основа потребно је навести законе из области родне равноправности (Закон о равноправности полова, Закон о забрани дискриминације и др. као и акте града Београда и градске општине Гроцка).

Приликом описа програма, односно програмске активности/пројекта, што подразумева образложења кључних активности и услуга које се спроводе, односно пружају, обавезно навести и активности/услуге које ће буџетски корисних спровести/пружити ради остваривања циља у коме је дефинисана родна компонента.

Постоје различити начини за „Уродњавање“ односно укључивање родне перспективе у циљеве и индикаторе у оквиру програмске структуре:

1. Постављање посебног циља за жене или мушкарце са циљем смањења неравноправности*

Ово решење се може применити тамо где се планира посебна, афирмативна мера, која за циљ има смањење или укидање неравноправног положаја одређене групе. Пример овакве циљане интервенције могао би да се нађе у програмима за развој женског предузетништва, циљним субвенцијама у пољопривреди на секторе у којима су жене заступљене, нпр. ратарство или укључивање жена тамо где се издвајају наменска средства која су усмерена на одређену групу за коју постоје докази да је мање заступљена, у горем положају, или се суочава са додатним баријерама у приступу.

Табела 1: Пример 1

Р. број	Циљ	Индикатор	Базна вредност	2025	2026	2027	Извор вериф.
1	Повећати заступљеност жена уписаних на СТЕМ смерове	Стопа жена уписаних на СТЕМ смерове					
		Стопа мушкараца уписаних на СТЕМ смерове					

*Извор података МФИН РС

Табела 2: Пример 2

Р. број	Циљ	Индикатор	Базна вредност	2025	2026	2027	Извор вериф.
1	Повећати заступљеност мушкараца који користе одсуство ради бриге о деци	Стопа мушкараца који користе одсуство ради бриге о деци					
		Стопа жена које користе одсуство ради бриге о деци					

*Извор података МФИН РС

Напомена: Такав пример циља се налази у листи циљева за буџетски циклус 2019. године и дефинисан је за програм 11 – Социјална и дечја заштита под називом „Повећање доступности права и механизма социјалне заштите за жене у локалној заједници“

2. Узимање у обзир питање рода**

Узимање у обзир питања рода тамо где на основу постојећих анализа већ имамо доказе о томе да је неопходно да се пажња усмери на родне аспекте конкретног проблема. Нпр. питање

безбедности у саобраћају има веома изражену родну димензију која се често игнорише, као и спречавање ширења ХИВ/АИДС-а или рака грлића материце.

Табела 3: Пример 3

Р. број	Циљ	Индикатор	Базна вредност	2025	2026	2027	Извор вериф.
1	Развити родно осетљив приступ безбедности у саобраћају	Број студија о родним аспектима безбедности у саобраћају					
		Број родно осетљивих мера у Годишњем плану безбедности					

**Извор података МФИН РС

3. Диференцирање циљева и индикатора тако да се експлицитно односе на жене и мушкарце^{***}

Када се циљ односи на лица, грађане или запослене, интервенција подразумева експлицитно навођење чињеница да се циљ заправо односи на мушкарце и жене, грађанке и грађане, девојчице и дечаке и сл.

У том случају индикатори треба да буду расположени по роду/полу, изражени у апсолутном броју или процентом који се односи на жене, грађанке, девојчице односно на мушкарце, грађане, дечаке и другим релевантним демографским карактеристикама које су битне за родну анализу или анализу ефеката политике уопште.

Табела 4: Пример 4

Р. број	Циљ	Индикатор	Базна вредност	2025	2026	2027	Извор вериф.
1	Повећати запосленост незапослених жена и мушкараца кроз укључивање у мере активне политике запошљавања	Стопа запослености жена					

		Стопа запослености мушкараца					
--	--	------------------------------------	--	--	--	--	--

**Извор података МФИН РС

Напомена: Такви су примери циљева и индикатора који се налазе у листи циљева за буџетски циклус 2017. године и дефинисани су код програма 14 –Развој спорта и омладине под називом „Обезбеђење услова за бављење спортом свих грађана и грађанки града/општине“ –циљ, и индикатор. „Број жена чланица спортских организација и удружења“. Такође код програмске активности 0003 у оквиру програма 3-Локални економски развој дефинисан је циљ „Успостављање механизма за финансијску подршку производним предузећима и предузетницима/предузетницама који послују на територије града/општине за развој нових производа и проширење производње и индикатор: „Број новозапослених радника/радница уз помоћ успостављања механизма за обуку радне снаге за познатог послодавца и за специфичне производне процесе“.

У том смислу, ради унапређења родне равноправности у ГО Гроцка уопште па тако и у буџетским процесима потребно је што пре успоставити потребне механизме за родну равноправност и укључити одговарајуће облике организовања у оквиру ГО Гроцка који имају надлежност обављања послова остваривања једнаких могућности, а у складу са Законом о равноправности полова (стално радно тело, систематизовано место за родну равноправност и др.).

Велики утицај на квалитетно увођење родно одговорног буџетирања али и најшире посматрано на програмско буџетирање уопште, имало би и успостављање тима или радне групе за програмско буџетирање у градској општини Гроцка. У оквиру оваквог облика организовања треба да буду заступљени запослени задужени за припрему буџета али и представници свих организационих јединица, посебно надлежних за стратешко планирање, затим представници јединица за управљање пројектима, представници сталног радног тела за родну равноправност (или запослено лице за обављање ових послова) као и представници индиректних буџетских корисника.

РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА ЗА ФИНАНСИЈЕ,
ПРИВРЕДУ И ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Мировић Драгослава дипломирани економиста

